ప్రజాస్వామికోద్యమాలకు ప్ర.సో. పార్టీ నాయకులద్రోహం

కమ్యూనిస్టులను ఎదిరించడానికై కాంగ్రెసుతో ఐక్యసంఘటన

రానున్న మున్సిపల్, పంచాయితీ ఎన్నికల్లో ఐక్యంగా పోటీచేయడానికి కాంగ్రెసు - ప్రజా సోషలిస్టు పార్టీలు కేరళలో ఒక ఒప్పందానికి వచ్చాయి కేరళ ప్ర సో నాయకుడు శ్రీ పట్టంతానుపిళ్ళై డిసెంబరు 2 వ తేదీన పత్రికా విలేఖరులతో చెప్పినట్లు యీ ఒడంబడిక ఉద్దేశ్యం 'కమ్యూనిస్టులను ఎదుర్కోవడమే'

ఈ ఒప్పందం ఏదో ఎన్నికల పొద్దుపాటు మాత్రమేకాదు ప్రతి జిల్లాలోను 'జాయింటు కమిటీ' లను కేరళ యీ 'ఒప్పందం జరిగేలా ఏర్పడుతాయి. చేస్తాడు తిరువనంతపురం జిల్లాలో మాదు కంచాయితీ ఉపఎన్నికలలో కాంగ్రెసు-ప్ర సో పార్టీలు కలిసి ప్రచారం సాగించడానికి తగినచర్యలుకూడ తీసుకొన్నారు

ఈ ఒప్పందానికి జరిగిన రాయబేరాలలో కాంగ్రెసు తరపున అసెంబ్లీ కాంగ్రెసు నాయకుడు శ్రీ పి టి భాస్కర్, కేరళ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు శ్రీ దామోదర మేనన్ లు పాల్గొన్నారు ఈ ఒడంబడిక మున్సిపల్, పంచాయితీ ఎన్నికలలో కలిసి పనిచేయడం అని వారు పత్రికాగోష్ఠిలో స్పష్టం చేశారు భవిష్యత్తులో జరిగే ఎన్నికలకుకూడ యిది ఆదర్శప్రాయం కావాలనీ కమ్యూనిస్టులలో అసంతృప్తి పోటీ చేయడం జరుగకుండా" చేయడం అవసరమని వ్యక్తీకరించారు

కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులంతా ఒకే గొడుగుకింద చేరిక

కేరళ, యిదంతా ఎవ్వరికీ ఆశ్చర్యం కలిగించదు దీని చేతికరం ఎన్నికలతో ప్రారంభమైన ఎత్తుడలను కొనసాగించడమే కాక మరొక అడుగు ముందుకు తీసుకొనిపోతున్నట్లు మాత్రమే ఐతే, పేటి ఫలిత మేమైనా సరే, యిదంతా ఎవ్వరికీ తెలుసు ఈసారి ఫలితాలుకూడ అందుకు భిన్నంగా వుంటాయని ఆశించడానికి ఆస్కారం

ఈ తమపార్టీ ఒక నీతి నియమం, గల పార్టీ అని, అవకాశవాద ఒడంబడికలతో తమ ప్రజాస్వామిక సోషలిస్టు విధానాన్ని బలిపరం చేయబోమని, కాంగ్రెసు తర్వాత అస్థానం ఆక్రమించగల పార్టీ తమ పార్టీయేనని, ప్ర సో పార్టీ మహా ఆర్భాటం చేస్తున్నది అలాంటి పార్టీ దేశం వ్యవసాయ సంస్కరణలను విచ్ఛిన్నం చేయ సమకట్టిన భూస్వాములకు, పెట్టుబడి తోటి యజమానులకు, అభివృద్ధి నిరోధకులైన శేఖరిత్వ మూలాధార ప్రతినిధిగా, మిత్రుడుగా, నిలచిన కాంగ్రెసుతో సంపూర్ణ ఐక్య సంఘటనకు పూనుకొనడానికి రాజీపడం చేయలేదనే విషయం స్పష్టమవుతూన్నది

ఇలాంటి పార్టీ కలయికలకు ఎలా కాంగ్రెసు పెద్దలో కేరళ కాంగ్రెసు భూస్తుగా తెలుసు ఇందులో మా కేమీ సంబంధంలేదు కేరళంలోని ప్రజా స్వామిక ఉద్యమం దృష్ట్యా ప్రధాన మయిన విషయం, ఈ పార్టీల కలయికకాదు ప్ర సో. పార్టీ నాయకుల అవకాశవాదత్వమూ, దృఢత్వం ఎలా వున్నదనే విషయం ప్రధానం. 6 నెలల క్రితం మాత్రమే ప్ర సో పార్టీ జాతీయ మహాసభ జరిగినప్పుడు 'సోషలిస్టు పద్ధతుల ఒకే గొడుగు కింద' కాలాలనే నినాదం ఇచ్చారు కేరళలో మేడ,"కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులందరూ ఒకే గొడుగు కింద" కాలాలనే నినాదం - గా మారింది

వీరిని వేధిస్తున్నదేమిటి?

ఇదేదో ఆకస్మికంగా జరిగిపోయిందికాదు ప్ర సో పార్టీజాతీయ మహాసభలో, "శకలీకృతమైన జాతీయ ఐక్యతను ఏకీకృతం చేయాలనీ" సమాజవుసర్కారానికి పూనుకోవాలనీ, ఎంతవాగాడంబరంప్రదర్శించినా, ప్ర సో పార్టీభవిష్యత్తు ఏమవుతుందో అనే ఆందోళనా, కమ్యూనిస్టు ఉద్యమంపట్ల పెరగుతున్న వత్తిడియూ, ఇవే మహాసభలో ముందుకు తచ్చిన ప్రధానాంశాలు కారణం పార్టీ పత్రిక 'జనత' మహాసభను గురించి వ్యాఖ్యానించుతూ ఇలా రాశింది "కేరళలో కమ్యూనిస్టుల విజయం, ప్రపంచ ప్రజల మనస్సుల్లో స్వాతంత్ర్యకాంక్షలు లిగించిన ప్రభావమూ, కొన్ని ప్రాంతాల్లో కమ్యూనిస్టుల బలం పెరగడం, మెదలగు అంశాలు కాంగ్రెసు తర్వాత పార్టీ ఏదంటే కమ్యూనిస్టు పార్టీయే అనే భ్రమలను ప్రజల్లో రేకెత్తించాయి" (జూన్ 8)

"కాబట్టి మన దేశంలో ప్రజా స్వామ్య భవిష్యత్తుకే గండం ఏర్పడినది" (జనత)

భారత ఆర్థికవిధానాన్ని బలహీనపర్చే ప్రభుత్వవిధానాలకల్ల ద్వితీయ ప్రణాళిక ప్రముఖం ఏర్పడిందని వీరికేమీ బాధగాలేదు కోట్లాది ప్రజలు ఆకలిమంటలతో మాడి పరిపోతున్న ఆహారపరిస్థితి వీరికేమీ బాధ కల్గించలేదు, పాలకవర్గంవారి నిరంకుశత్వ ధోరణులు ప్రజాస్వామ్యాన్ని బలహీనపర్చడం వీరికి బాధ కల్గించలేదు, కాని 'కమ్యూనిజంకల్ల వస్తున్న

శ్రీ అజయ్ ఘోష్

విపత్తు మాత్రం ప్రతినిత్యం యీ ప్ర సో పార్టీ నాయకుల మనస్సులను వేధిస్తోంది జూలై 11 వ తేదీన తంజావూరు ప్ర సో పార్టీ మహాసభను ప్రారంభిస్తూ శ్రీ గంగా చరణ్ సిన్హా "భారత దేశంలో కమ్యూనిస్టుల విజయం మనదేశంలోనే కాదు మొత్తం ఆసియా ఖండంలోనే ప్రజా స్వామ్యానికి సోషలిజంకు ప్రమాదకరం" అన్నారు ఐతే, సామ్రాజ్యవాదుల ప్రోద్బల ప్రోత్సాహాలతో ఏర్పడిన సైనికఒడంబడికలకల్ల ఆసియా కేర్పడిన ముప్పునుగూర్చి పలికేస్తూనే యీ పార్టీ ఒక నీతి నియమం, గల పార్టీ అని, అవకాశవాద ఒడంబడి, తో తమ ప్రజాస్వామిక సోషలిస్టు విధానాన్ని బలిపరం చేయబోమని, కాంగ్రెసు తర్వాత అస్థానం ఆక్రమించగల పార్టీ తమ పార్టీయేనని, ప్ర సో పార్టీ మహా ఆర్భాటం చేస్తున్నది అలాంటి పార్టీ దేశం వ్యవసాయ సంస్కరణలను విచ్ఛిన్నం చేయ సమకట్టిన భూస్వాములకు, పెట్టుబడి తోటి యజమానులకు, అభివృద్ధి నిరోధకులైన శేఖరిత్వ మూలాధార ప్రతినిధిగా, మిత్రుడుగా, నిలచిన కాంగ్రెసుతో సంపూర్ణ ఐక్య సంఘటనకు పూనుకొనడానికి రాజీపడం చేయలేదనే విషయం స్పష్టమవుతూన్నది

ఇలాంటి పార్టీ కలయికలకు ఎలా కాంగ్రెసు పెద్దలో కేరళ కాంగ్రెసు భూస్తుగా తెలుసు ఇందులో మా కేమీ సంబంధంలేదు కేరళంలోని ప్రజా స్వామిక ఉద్యమం దృష్ట్యా ప్రధాన మయిన విషయం, ఈ పార్టీల కలయికకాదు ప్ర సో. పార్టీ నాయకుల అవకాశత్వమూ, దృఢత్వం ఎలా వున్నదనే విషయం ప్రధానం. 6 నెలల క్రితం మహాసభలో ప్ర సో పార్టీ జాతీయ మహాసభ ప్రారంభిస్తూ శ్రీ గంగా చరణ్ సిన్హా "భారత దేశంలో కమ్యూనిస్టుల విజయం మనదేశంలోనే కాదు మొత్తం ఆసియా ఖండంలోనే ప్రజా స్వామ్యానికి సోషలిజంకు ప్రమాదకరం" అన్నారు ఐతే, సామ్రాజ్యవాదుల ప్రోద్బల ప్రోత్సాహాలతో ఏర్పడిన సైనికఒడంబడికలకల్ల ఆసియా కేర్పడిన ముప్పునుగూర్చి పలికేస్తూనే యీ పార్టీ ఒక నీతి నియమం, గల పార్టీ అని, అవకాశవాద ఒడంబడి, తో తమ ప్రజాస్వామిక సోషలిస్టు విధానాన్ని బలిపరం చేయబోమని, కాంగ్రెసు తర్వాత అస్థానం ఆక్రమించగల పార్టీ తమ పార్టీయేనని, ప్ర సో పార్టీ మహా ఆర్భాటం చేస్తున్నది అలాంటి పార్టీ దేశం వ్యవసాయ సంస్కరణలను విచ్ఛిన్నం చేయ సమకట్టిన భూస్వాములకు, పెట్టుబడి తోటి యజమానులకు, అభివృద్ధి నిరోధకులైన శేఖరిత్వ మూలాధార ప్రతినిధిగా, మిత్రుడుగా, నిలచిన కాంగ్రెసుతో సంపూర్ణ ఐక్య సంఘటనకు పూనుకొనడానికి రాజీపడం చేయలేదనే విషయం స్పష్టమవుతూన్నది

ఇందుకల్లనే, ప్ర సో పార్టీ పత్రిక 'జనత' సెప్టెంబరు 21 వ తేదీన "కేరళలోని కాంతిధ్రువల గురించి కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు దేశిన త్యాగాన్ని" ఆహ్వానించడమే కాక "కేరళలో కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులందరూ ఒకే గొడుగు కింద" కాలాలనే నినాదం ఇచ్చారు కేరళలో మేడ,"కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులందరూ ఒకే గొడుగు కింద" కాలాలనే నినాదం - గా మారింది

వీరిని వేధిస్తున్నదేమిటి?

ఇదేదో ఆకస్మికంగా జరిగిపోయిందికాదు ప్ర సో పార్టీజాతీయ మహాసభలో, "శకలీకృతమైన జాతీయ ఐక్యతను ఏకీకృతం చేయాలనీ" సమాజవుసర్కారానికి పూనుకోవాలనీ, ఎంతవాగాడంబరంప్రదర్శించినా, ప్ర సో పార్టీభవిష్యత్తు ఏమవుతుందో అనే ఆందోళనా, కమ్యూనిస్టు ఉద్యమంపట్ల పెరగుతున్న వత్తిడియూ, ఇవే మహాసభలో ముందుకు తచ్చిన ప్రధానాంశాలు కారణం పార్టీ పత్రిక 'జనత' మహాసభను గురించి వ్యాఖ్యానించుతూ ఇలా

శ్రీ అజయ్ ఘోష్

వరకు చూచి యెరుగము ఈ ఉద్యమంలో అన్ని పార్టీలకు చెందినవారు 9 మేలుకుంది అరెస్టుచేయబడ్డారు

కేంద్ర కార్యవర్గ సలహా, సూచనల ఫలితంగా, రాష్ట్ర ప్ర సో పార్టీ యీ ఉద్యమంలో పాల్గొనడానికి తటపటాయించింది ప్రత్యక్షదర్శక పూనికతోవద్దని యు పి ప్ర సో పార్టీకి ఆచార్య కృపలానీ బహిరంగంగానే 'సలహా' యిచ్చారు కాని సాధారణ సభ్యులనుండి, స్థానిక నాయకులనుండి వచ్చిన వత్తిడికల్ల ప్రజల్లో తాము అభాసుపాలవుతూన్నందువల్ల, ప్ర సో పార్టీ నాయకత్వం తిరగక ఉద్యమంలో పాల్గొనడానికి నిర్ణయించింది దీనివల్ల నిస్సందేహంగా ఉద్యమానికి కొండంత బలం లభించింది ప్రభుత్వ అహంకార విధానాలకు నిరసనగా సెప్టెంబరు 12 వ తేదీ సార్వజనీన సమ్మె, సెప్టెంబరు 25 వ తేదీ నిర్బంధ వ్యతిరేక ప్రదర్శన, ప్రభుత్వంపట్ల ప్రజలకుగల ఆగ్రహాన్ని వ్యక్తం చేశాయి

కమ్యూనిస్టులు, ప్రజాసోషలిస్టులు, సోషలిస్టులు ప్రతిపక్షంలోని యితరులు కలిసిన బహుసంఘటన ఆదరణలో సాధించబడింది కానిఇది క్రీ॥ పంథూర్లా నందన రాయి గిట్టలేదు ప్ర సో పార్టీ నాయకులకు కూడా గిట్టలేదు వీరిద్దరినీ బాధించిన సమస్యల్లో ఒక్కటే, యీ బలీకరణమైన ఉద్యమంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ అగ్రగామిగా ముందుకు వస్తోందే అని

యు పి విధాన్ సభ అధ్యక్షుని విజ్ఞప్తి ఫలితంగా శ్రీ పంథూర్లానందన్ ప్ర సో పార్టీ పెద్ద నాయకులను విడుదల చేశారు వెంటనే ప్ర సో పార్టీ నాయకులు ఉద్యమాన్ని ఆపివేస్తూ, నిర్ణయం చేశారు అరెస్టయిన కమ్యూనిస్టుల తదితరుల విడుదల ప్రసక్తి లేకుండానే, ఇతర పార్టీలతో సంప్రదింపులేమీ లేకుండానే, ప్రభుత్వం విధించిన షరతులు ఎంతకఠినమయినవి అనే విషయం చర్చించకుండానే, ఉద్యమాన్ని విరమించారు

ప్ర సో పార్టీ నిర్ణయంకల్ల ఏర్పడిన పరిస్థితుల్లో, ఉద్యమాన్ని విరమించడం తప్ప కమ్యూనిస్టుపార్టీకి వేరే కర్తవ్యంతరం లేకపోయింది ప్ర సో పార్టీ ఇలా ఏకపక్షనిర్ణయం చేయకుండావుంటే, యు పి లో ఆహారోద్యమం ఇప్పటికంటె యింకా ఎన్నో ఘనతర విజయాలు సాధించి వుండేదనడానికి ఏమాత్రం సందేహం లేదు ప్రభుత్వంలో రాజీపడాలనే కాపట్యం, కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఎడగల ద్వేషం-ఇవే ప్ర సో పార్టీని ఈ చర్యకు పురికొల్పాయి కాని ప్రజాహితకరాలు కావు

పశ్చిమబెంగాల్‌లో ద్రోహం

పశ్చిమ బెంగాల్‌లో ప్ర సో పార్టీ పాత్ర యింతకంటెకూడ చాలా నీచమైనది విపరీతంగా పెరగుతున్న ధరల నరికట్టడానికి, తిండి కొరతను తీర్చడానికి ప్రభుత్వం నిరాకరించడంవలన, ఆగస్టు 31 వ తేదీన ప్రత్యక్షచర్యకు పూనుకోవాలని 'ధరల పెరుగుదల - కరువు నిరోధకమిటీ' (పి ఐ యిఫ్ ఆర్ సి) నిర్ణయించింది ఇది ఏకగ్రీవంగా చేసిన నిర్ణయం కాదుకనుకనే, ప్ర సో పార్టీ తో సహా, యీ కమిటీలో సభ్యులే ప్ర సో పార్టీ నాయకుడు శ్రీ సురేశ్ బెనర్జీ ఈ కమిటీకి అధ్యక్షులుకూడ పోరాటం సెప్టెంబరు 15 వ తేదీన ప్రారంభించాలని నిర్ణయించారు

ప్రభుత్వంచేత ఒక్కటో రెండో అయినా ఆమోదించబడకుండానే, కనీసం బింకంకోసం అయినా నిలబడాలనే ఆలోచనలేకుండానే, అకస్మాత్తుగా ప్ర సో పార్టీ పోరాటంనుండి జారుకుంది ఆ కమిటీ అధ్యక్షపదవి నుండి శ్రీ బెర్జీ రాజీనామాయిచ్చి తప్పుకొన్నారు ఇది పెద్దపోటు తప్పు వేరాకటికాదు, ఇది ప్రజలకు నిలువునా ద్రోహం చేయడం తప్ప మరొకటికాదు ఈ చర్య చూచి, ప్రభుత్వ వర్గాలు, కాంగ్రెసు వర్గాలు 'శభాష్' అని పొగిడాయి

పరిశీలనంలో యిలాంటి ద్రోహం చేస్తే అతివాదవక్షాల విశ్వాస భంగమవుతుందనీ, ఆరోగ్యమయం బలహీన పడుతుందనీ, బలపడాల్సిన కాంగ్రెసు, ప్ర సో పార్టీల నాయకులు భావించి వుంటారు ఇలా చేస్తే ఉద్యమం ప్రారంభమే కాదని

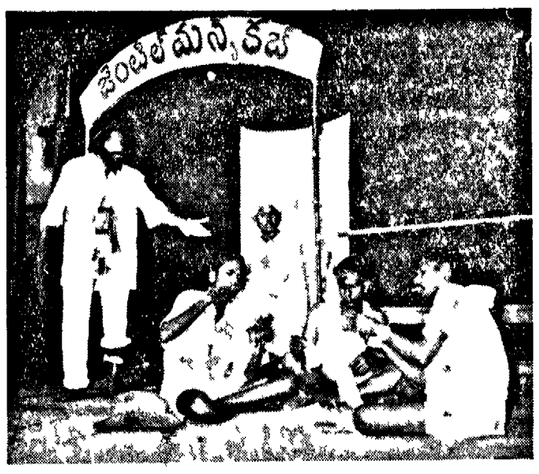

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ యువజన సదస్సు సందర్భంలో ప్రదర్శింపబడిన 'లైసెన్స్' అనే నాటకంలో ఒక దృశ్యం
రచన కవులూరి

వారు ఆశించివుంటారు

ప్ర సో పార్టీ నాయకులు పాపం, చాలా పొరబడ్డారు కమ్యూనిస్టుపార్టీని ఏకాకిగాచేయాలని కొన్నివారి ప్రయత్నం పూర్తిగా విఫలమయింది పైపెచ్చు తామే ఏకాకులయి పోయారు ఉద్యమాన్ని బలహీన పర్చడంలో కూడ వారి యత్నం సఫలం కాలేదు సెప్టెంబరు 15 వ తేదీన ఉద్యమం ప్రారంభ మయింది ఒక్క కలకత్తాలోనే కనందలుమంది నిషేధాజ్ఞలను ఉల్లంఘించారు అదే సమయంలో చుట్టు ప్రక్కల జిల్లాలలో కందలాది సత్యాగ్రహం చేసి అరెస్టయ్యారు దీనితో బెంగాలులోని విస్తార ప్రాంతాలలో ఒక ప్రళయోపమైన ఉద్యమం ప్రారంభ మయింది బీహార్ బెంగాల్ విలీనీకరణ వ్యతిరేక పోరాటం తన పాత ఇంత తీవ్రమైన విస్తృతమైన ఉద్యమం సాగినదిలేదు

ఈ ఉద్యమాన్ని అణచివేయాలనే ప్రభుత్వ యత్నాలన్నీ విఫలమయ్యాయి జాక్టరు బి సి రాయ్ రాయబారాలు చేసి సెప్టెంబరు 28 వ తేదీన ఒక ఒప్పందానికి రాకతప్పింది గాదు

జయప్రకాష్‌కు జనతాసలహా

ప్ర సో పార్టీ జాతీయ మహాసభలో రూపొందించబడినవిధానాన్ని ఆదరణలోపెట్టిన పద్ధతి ఇదే! ఇది కమ్యూనిజంపట్ల గుడ్డి ద్వేషంతో రూపొందించబడిన విధానం, తమ విధానాన్ని అమలు జరపడంలో ప్ర సో నాయకత్వం ప్రజల శ్రేయస్సును బలిపెట్టడానికిగాని, అధికారపార్టీకి సహకారం చేయడానికిగాని వెనుకంగా చేయలేదు కేరళలో, కాంగ్రెసు, ప్ర సో పార్టీల బహుసంఘటన ఈ విధాన పర్యవసానమే (ప్ర సో పార్టీలో ఈ బహుసంఘటనకు వ్యతిరేకంగా నోరువిప్పిన వాడొక్కడు లేడు)

ఈ మధ్య పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామికంపై శ్రీయుతప్రకాశ్ నారాయణ్, తమ 'పెద్దన్న' అయిన కాంగ్రెసుకు అనుకూలమైన విన్నపాలపై ప్ర సో పార్టీ నాయకులకు వ్యాఖ్యానించడం ముదావహంగా వుండడం కనుకనూ

ఈ సందర్భంలో జనత యిలా సలహా యిచ్చింది

"తన మూడవలకు ప్రజల మద్దతు కావాలంటే శ్రీ జయప్రకాశ్ నారాయణ్ ఉద్దేశించి ప్రభోధించడం మంచిదికాని కాంగ్రెసు పార్టీ అధ్యక్షుడు శ్రీ నిజలింగప్ప కాదు" (నవంబరు 16)

కాని ఇది ఇంకటిలో ఆకలేదు ప్ర సో పార్టీ అగ్రనాయకుల వైఖరిని వ్యక్తం చేస్తున్న ఇతర సంఘటనలు కూడ కనుపించాయి

క్విమోయ్, మట్సు దీవులను గురించిన క్లిష్టసమస్యపై శ్రీ మొరార్జీ దేశాయి చేసిన ప్రకటనలో విస్మరించకూడని హుకుమేటీ లోక్ సభలోని ప్ర సో పార్టీ సభ్యులకు కన్పించలేదు

భారత విదేశాంగ విధానంపై విమర్శ గుప్పిస్తూ కృపలానీ యిలా అన్నారు "శిఖరాగ్ర సమావేశం సఫలం కానందుకు బాధ చాలా నంతోషంగా వుంది" (ఆగస్టు 19) మనదేశంతోపాటు పోరాడుతున్న ప్రజలం యిలాంటి శిఖరాగ్ర సమావేశం కావాలని కాంక్షించుచున్నారనే విషయమూ, శాంతి స్వాతంత్ర్యాలకు బద్ధగ్రుడులైన అమెరికా సామ్రాజ్యవాద శిబిరానికి ఈ శిఖరాగ్ర సమావేశం ఎడ వ్యతిరేకత వున్నదనే విషయమూ కృపలానీకి కాబట్టలు ఇలాంటి సమావేశం తప్పక జరగాలనీ, దానిలో భారత దేశం కూడ పాల్గొనాలనీ సోవియట్ యూనియన్ కోరకూడా రావడం తప్పు ప్ర సో పార్టీయా శిఖరాగ్ర సమావేశాన్ని ఖండించడానికి వేరే కారణమేమీ కన్పించదు సోషలిస్టు దేశాలపట్ల యింతకన్నా ద్వేషముంటుందా?

డిగోలీకి హర్షం తెలిపిన అశోక మెహతా

ప్రజా స్వామిక ఆదర్శాలమైద నాకున్న అఖండ గౌరవభావంవల్లనే నాకు కమ్యూనిజాన్ని ద్వేషించుకొనమని ప్ర సో పార్టీ నాయకులు చెప్పుకొంటూ వుంటారు కాని ఫ్రాన్సులో ప్రజాస్వామిక సాంప్రదాయాలు అన్నింటికీ స్వస్తిచెప్పి వ్యక్తిగత, మిలటరీ నియంతృత్వ స్థాపనకు డీగాలీ పూనుకొంటే ఈ ప్ర సో పార్టీ నాయకులకు చీమకుట్టినట్లయినట్లేలేదు ఎవరూ నోరు విప్పలేదు పైపెచ్చు శ్రీఅశోకమెహతా ఢిల్లీలో అక్టోబరు 27 వ తేదీన ఒక సభలో ప్రసంగిస్తూ జనరల్ డీగోలీ 'మూరాడనీ' అభ్యుదయకర్తలు అభివృద్ధికి 'చేతనయినంత చేస్తున్నాడని అన్నారు 'ఆయనను అభివృద్ధి నిరోధకుడుగా తోసిపారేయడం చాలా తప్పని చెప్పారు

(హిందూస్థాన్ టైమ్స్ నవంబరు 29)

కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఎడగల గుడ్డి ద్వేషంతో ఫ్రెంచి సోషల్ డెమాక్రేట్లు డిగోలీని తెచ్చి సింహాసనం మెక్కించడానికి చేతనైనంత చేశారు తన స్నేహితుల యీ చర్యలను శ్రీ అశోక్ మెహతా బలపరుస్తున్నారు మన ప్రజలలోకూడా అత్యంత పాపులరైనదిగ అభివర్ణించిన అజీరియా నిరోధిత పోరాటాన్ని డీగోలీ పెత్తనంచేసేటట్లు ముంచెత్తటం శ్రీ అశోక్ మెహతాకు పట్టలేదు అయనదృష్టిలో దీనికి పెద్ద ప్రాముఖ్యం లేదు ఏకి ఏమైనా జనరల్ డీగోల్ ఫ్రాన్సును కమ్యూనిజం ప్రముదం నుండి రక్షించాడు కదా అని సంతోషం

పాక్ నియంతృత్వానికి సమర్థన

పాకిస్తాన్‌లోని సైనిక నియంతృత్వంపట్ల ప్ర సో పార్టీ పత్రిక జనత వైఖరి ఏమిటి? ఈ సందర్భంలోనైనా కనీసం ప్రతివాద అమెరికా సామ్రాజ్యవాదుల చర్యలను, పాకిస్తాన్‌లోని వారి ఏజంట్లను తీవ్రంగా ఖండించి మనదేశంలో ప్రజాస్వామిక రక్షణకు బహిరంగా పదుం కట్టాలని ప్రజలకు హెచ్చరిక యివ్వడం ఒక ధర్మంగా భావిస్తాం కాని జనత వైఖరి ఇది కాదు అక్టోబరు 12వ జనత, ఇలా వ్రాసింది "అధ్యక్షుడు మీర్జా తీవ్ర పరిస్థితిలో తీవ్ర చర్యలు అవసరమనే, సూత్రాన్ని అనుసరించారు అయన తన ప్రకటనలో, ఉన్నది వున్నట్టు మర్యాదలేకుండా చెప్పివేశారు పాకిస్తాన్‌నుపట్టిపీడించుకున్న వ్యాధులేవో పరిష్కారనిర్ణయంచాడం పరిస్థితిని చక్కబరచలసిందిగా సైన్యం ఒత్తిడిచేయడంతో, తాకేదిచేయాలో అతనిచేశాడు పాకిస్తాన్‌లోని రాజకీయ విలువలు పడిపోయాయి లంచగొండితనం, అవినీతి పెరిగిపోయింది ఆర్థిక పరిస్థితి రోజురోజుకు మరీదారి పోతోంది పరిపాలనా కందరగోళం కత కొద్ది సంవత్సరాలనుండి తీవ్రమైంది ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రెసిడెంటు మీర్జా దేశంలో సైనికశాసనం అమలు జరపడం, బహుశా సరియైనది"

కేరళలో ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన ప్రభుత్వం అభివృద్ధినిరోధక శక్తులకు తృప్తిపరచ నిరాకరించడం చూస్తే వారి తరంగా పదవిచేస్తున్న రాజకీయపార్టీల చెదరింపు జరగకుండా వుండడం చూస్తే, వీరికి గంగవెర్రులెత్తుతోంది అయితే

స్వీకారం

కల్పవల్లి
గీతికాల కాంతాలు
రచన శ్రీ పింజమూరి శేషశాయిరావు
వెల 2 రూపాయలు
ప్రకాశకులు వెంకట్రావు అండ్ కో
విజయవాడ-గుడ్రాను-కిరీంద్రాబాద్

*

శ్రీ దక్షిణామూర్తిస్తోత్రం
శంకరాచార్య విరచితం
(ఆంధ్రానువాదంతో)
పుస్తకం ఉచితం పోస్టేజి భరించవలెను
ప్రతులకు
దువ్వూరి రామకృష్ణారావు బి ఏ
వీరభద్రపురం, రాజమహేంద్రవరం

*

అనుభవ
దంతవైద్య సారాంశం
(Essence of Practical Dentistry)
రచన డా టి కృష్ణారావు, తెనాలి
వెల లేదు

అమెరికన్ యజమానులనలహాలతో రాజ్యాంగాన్ని రద్దుచేసి రాజకీయ పార్టీలను నిషేధించి ప్రజాస్వామ్యాన్ని మంటగలిపి ఎన నియంతను మాత్రం తెగబొగుడుతున్నారు

పాక్ మిలిటరీ పాలనను సమర్థించుకూ వ్రాసిన యీ సిగ్గుమాలిన వాక్యాలకర్తవ్యాత్ర తన పాతకలకు ఒక క్షమాపణచెప్పుకుంటున్నవాడా అన్నట్లు, సంపాదకుని ప్రజాస్వామ్యమన స్తవ్యానికి ఒక నమస్కారబాణం వేస్తున్నదా అన్నట్లు, ఈ పత్రిక యిలా వ్రాసింది, "కాని రాజ్యాంగబద్ధమైన ఎద్దరుకులను సాధారణ ఎన్నికలను నిలుపుచేయడం మాత్రం ప్రజాస్వామికాన్ని కాంక్షించేవారందరిని వ్యాకుల పరచుతున్న విషయం"

విదేశీ సహాయ సమస్య

వెనుకబడిన దేశాలు తమ ఆర్థికాభివృద్ధికి పడుతున్న అవస్థలను అవకాశంగా తీసుకొని బ్రిటిష్ అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు, 'సహాయం' అనే ముసుగులో యీ దేశాలను తమ ఆర్థిక పెత్తనం కింద తీసుకొనగా రాజాలని ఎలా ప్రయత్నిస్తున్నారో మా పార్టీ పత్రికలలో ఇంతకముందు వ్రాస్తూనే వచ్చాం సామ్రాజ్యవాదులు ఆ దేశాలను యీ సహాయానికి, సోషలిస్టుదేశాలు చేస్తున్న సహాయానికి, గల వ్యత్యాసాన్ని స్పష్టీకరించాం

సోషలిస్టు ప్రపంచంలో ఆర్థిక ఒడంబడికలవల్ల మనకేమి కలుగుతున్న ప్రయోజనాలను గురించి ప్రజాసోషలిస్టు నాయకులు సాధారణంగా మౌనం వహిస్తారు కాని బ్రిటిష్ అమెరికాల సహాయం మాట వచ్చిందా ఆనందపరవశులై దేశోద్ధారకులైస్తారు

నవంబరు 28 వ తేదీన జనత సంపాదకీయంలో యిలా వ్రాసింది, "మాంట్రియల్ న్యూఢిల్లీ సీటిల్ యీ అన్నిచోట్ల జరిగిన సమావేశాలన్నీ ఒకే సంధానాలో వున్నాయి యూరపులోని అభివృద్ధి అయిన దేశాలు, అమెరికా, వెనుకబడిన దేశాల ఆర్థికాభివృద్ధికి ఆచరణసాధ్యమైన సహాయం చేయాలనేమాత్రాన్ని ఇతోధికంగానుకిస్తున్నాయి ఈచర్చలన్నింటిలోనుదల్లెప్ చెప్పినట్లు 'సామాజిక న్యాయపథపై నిరంశమైన అధికారం వహించి, బలప్రయోగంలో ఆర్థికాభివృద్ధిని సాధించడానికి" మాదు, ప్రజాస్వామిక పద్ధతుల్లో ఆర్థికాభివృద్ధి జరగాలనే అంశాన్ని నొక్కి చెప్పారు"

ఇది సామ్రాజ్యవాదుల మాట అసు తిలలా పలుకడం తప్ప మేరు కాదు మొరార్జీ రాయ బారానికి పూర్తిగా పత్రాను ఇవ్వడం తప్ప మేరుకాదు

మన ఆర్థిక విధానానికి ముఖ్యాధారమైనకొన్ని ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాన్ని 'ఆదరణ సాధ్యం దక్షిణాసియా' పేరుతో ప్రపంచ బ్యాంకు లోని పుచ్చుకూ వుంటే అది మన తదవకుండా అతి జాగ్రత్తగా పాడు చేశారు ఆఫ్రికా అఫ్రికా దేశాలకు బద్ధ విరోధి అయిన డల్లెస్‌ను అధ్యక్షుడుగా ఉల్లేఖించారు

జూలై 18 వ లోక్ సభలో శ్రీ అశోక్ మెహతా ఉపన్యాసంలో ఇక విధానం ప్రతిబింబించిన అయనఇలా అన్నారు "మనకు సహాయం చేస్తున్న-అలా ఇలా కాదు, బ్రహ్మాండంగా సహాయం చేస్తున్న మిత్ర రాజ్యాలను మనమెంతో అభినందించాలి

కథానిక

నిజం బాబాయ్!

కె. బాబూరావు

"ఇదిగో! రంగయ్యా! నేను చెప్తుకున్నకదా! పెద్దాడిని నిను ఎండకొట్టిన తగాయితాలు యివి? అన్నదమ్ముల చిడ్డలా! మీరే యిలా పోట్లాడుకుంటుంటే రేపు ఇంకోడికి అలుసుకాదటయ్యా?"

"కాదులేకే బాబాయ్! నీకు తెలీదు లేకపోతే వాడికంత యిదా! నాది మొరకదేనుకా! పోయినకొంకికి పళ్ళెళ్ళకుటం కష్టమేకాదా? రెండో పైసుకు దెబ్బ మందుకదుపు పేసెట్టుకుంటానంటే వాడికంత ఏడుపుదేనికి? అడ్డొస్తాడూ! ఇకేమన్నా న్యాయమేనా? నలుగురి పెద్దల్ని పిల్పించి ఏంచెప్తారో చూద్దాం ఈ పుణ్యానికి మీది కొస్తాడూ!"

"పుకేయ్ అబ్బాయ్! ఎదన్నా పస్తే ఎకరోబరు తగ్గి సరిపెట్టుకోవాలి గాని - ఇపేంతగాయిదాలూ - అబ్బే? నాకేం కానుండలేదు"

"అదికాదు! నువ్వు చెప్పుకున్నట్టు నేనూర్వకొంటాను"

"సరే! నేను చెప్పేదిమాత్రం ఏమంటదే వాడిసంగతి నాకు తెలీదూ నాకాడికట్టువాడుకూడా! నుంచుకా మొరకదేనుకు నీర్లెట్టుకు టానంటే ఎకడ కాదంటానుగాని - ఇపేం కానుండలేదబ్బాయ్! రామయ్య, నువ్వు పోట్లాడుకోవటముంటే రాను అత్మల్లబుల పోట్లాడుకోవటంలాంటిది"

"మరాడికి అంత ఇకేమిటి? అలా మాట్లాడకాదు? ఆరోజు చూసావు కదా - ఎలా మీదికొచ్చాడో! దీనంతటికీ వాడు - ఆ మల్లయ్య పెనకడి నాటుకుమాడుకున్నాడు బాబాయ్"

"అవునుకదా! మనవాడు వాడి మాటలు ఎలా నమ్ముతున్నాడు? తాతలనాటికుండీ బాళ్ళకి మనకు భగ్గుమంటుంది కదా! - అసలు పిడింత పిచ్చాదేమిటిలా?"

"అదికాదే! ఆ మల్లయ్య ఈడూ కలిసి తయేసేం కమీనకీ యూపారం పెడ్తారట"

"అవా! అలాచెప్తు ఏమైనా రంగయ్యా! ఆ మల్లయ్యలో తెలివి గలవాడంటే - వ్యాపారం మీద మూపించి మనవాడ్ని కట్టిపుట్టి బొమ్మను చేశాడు వాడు ఏంకాటు మాడ్తున్నాడూ ఎందుకు?"

"మరి ఆడికి చదువుకున్నాడని ఎంత గర్వం! అంత మీద మీదికి వచ్చి నలుగురిలో పన్నతోస్తాడూ! చూస్తా వీడదం - బాబాయ్! నన్ను సాయంకాలం వాడిట్టా అంగట్లోనూ నన్ను పట్టుకతోలాడు కదా! వాడి కేమన్నా బుద్ధిజ్ఞానం వుందా! పెద్దా దిన్నావుందా? వాడిని చెప్తాను"

"అరే! అబ్బాయ్! తొందరపడి ఏం చేయబోకు ఎంత లేదన్నా వాడు మనవాడు"

"ఇంకా మనకాదేమిటి బాబాయ్ మనవాడని చెప్పుకుంటాని కూడ సిగ్గు లేటు నన్ను తోస్తాడూ-! వాడంతు తేల్చుతా?"

"అరే! రాత్రికిరో అన్నారుకదా!

ఇప్పుడ్న ఏమి తెలియజేస్తున్నావు? ప్ర సో పార్టీ నాయకత్

3. ఇంధనాలు

జ్వాలనానికి పనికివచ్చే వస్తువులను ఇంధనాలు అందాం. మనం పొయిలోకి విసకలూ కట్టెలూ, బొగ్గులూ ఉపయోగిస్తాం. దీపాలూ, దివిటీలూ వెలిగించటానికి నెయ్యీ, నూనెలూ, నూనెలూ ఉపయోగిస్తాం ఇవన్నీ ప్రాణసంబంధమైనవే. వస్తువు పేడలో ఊక గాని ఎండుగడ్డి గాని చేర్చి విసకలు చేస్తాం. కట్టెలు మన ఎదుటవుండే పెట్టెనుంచి తయారు చేస్తాం. బొగ్గులుకూడ కట్టెలనుంచే వస్తాయి. నెయ్యీ మనుషులకు అవసరమైన ఆహారపదార్థం. శాస్త్రోక్తంగా తద్దినాలు పెట్టేటప్పుడూ, పెళ్ళిళ్ళు మొదలైనవి జరిపేటప్పుడూ అగ్ని చేసి అందులో నెయ్యి ఆహుతి చేయిస్తారు. నేతిచుక్క లేని కూడు తినేవాళ్ళుండగా నత్తిని యిలా వృథా చెయ్యటం దాన్లూ తప్పు. నేతిని దీపాలకు వాడకుండా తప్పే దీపాలకు మనం వాడే ఇతర తైలాలు నువ్వులూ, ఆముదాలూ మొదలైన గింజలనుండి వస్తాయి వీటిని మనం ఎండిస్తాం

రైలు యింజనులో వేసే కాక్షసిబొగ్గూ, కారులలోవాడే పెట్రోలు, మనం దీపాలకు వాడే కిరసనాయిలూ (మట్టి నూనె) కూడా ప్రాణిసంబంధమైనవే గాని అవి ఈ నాటి ప్రాణులనుంచి వచ్చినవి కావు. అశేషలక్షల సంవత్సరాల క్రితం భూమిపై వుండిన ఫెరాసుసనే జాతి చెట్టు భూగర్భంలో ఒత్తిడికీ వేడికీ గురిఅయి కాక్షసి బొగ్గుగా అయింది అలాగే పెట్రోలు, కిరసనాయిలు మొదలైనవి పురాతన ప్రాణుల నుంచి ఉత్పత్తి అయాయి వీటిని ఉత్పత్తిచేసే ప్రాణులు ఈనాడు లేవు గనుక భూమిలో పుడే ఈ ఇంధనాలు ఒకసారి అయిపోతే మరికావు. మనం ఇప్పుడు వాడుతున్నే ఇంధనాలకు ఎప్పటికీ కరువంటూ వస్తుంది. కాని పరిశ్రమలో భారీగా వాడే కాక్షసిబొగ్గు, పెట్రోలు మొదలైనవి ఎప్పటికైనా అయిపోయి తీరుతాయి ఎంతో శక్తినంతమైన యంత్రాలు నడపటానికీ, విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి చెయ్యటానికీ లోహపరిశ్రమలో ఇట్టిలో మండటానికీ ఈఇంధనాలు విరివిగా ఉపయోగపడుతున్నాయి ఈనాటి నాగరికత ఈ పరిశ్రమలపైనే ఆధారపడి ఉన్నది గనుక ఈ ఇంధనాలు ఖర్చయిన మాత్రాన నాగరికత కూడా అగిపోతుందా అని ఒకప్పుడు భయం వుంటూ వచ్చింది.

కాని యిటీవల మనిషికి ఒక కొత్తఇంధనం దొరికింది అది ప్రాణి సంబంధమైనది కాదు, ఖనిజ సంబంధమైనది దాన్నిపేరు యురేనియం. దీని నుంచి మనకు లభించేది అణుశక్తి

అణుశక్తిని తమకై తామే విడుదలయ్యేటట్లు "రేడియో" పదార్థాలు భూమిపైన కొన్ని వున్నాయి వీటిలో రేడియం, పొలోనియం అనేవి ఈ శతాబ్దారంభంలో కనిపెట్టబడ్డాయి ఈ రేడియో పదార్థాల పరమాణువులు అస్థిరమైనది అంటే తత్ అవి శిథిలమవుతూ ఉంటాయి అలా అవి శిథిలమయేటప్పుడు ఆ పరమాణువులలోనుంచి పరమాణువులకన్న కూడా చిన్నని కణాలూ కొంత శక్తి ప్రసారమూ వెలువడుతుంది.

యురేనియం అనే రేడియో పదార్థాన్ని శుద్ధిచేసి ఒకచోట పోగుపెట్టినట్టయితే తొద్దిసేపట్లో దానిలోనుంచి వెలువడే శక్తికి విచ్ఛిన్నం కావటం ద్వారా వెలువడేది దీని బాబులాటి అణుశక్తి మరొకటి వున్నది, అదేమిటంటే హైడ్రోజెన్ పరమాణువులు కలుసుకున్నప్పుడు వెలువడేశక్తి. అయితే హైడ్రోజెన్ పరమాణువు కలవటానికి (సంయోగం పొందటానికి) అపారమైన వేడి అవసరం ఆ వేడిని మొదటిరకం అణుశక్తి ద్వారా కలిగించవచ్చు,

సూర్యుడిలో వుండే వేడి ఈ రెండోరకం ఉత్పత్తి ద్వారానే కలుగుతున్నది సూర్యగోళంలో అంతులేని హైడ్రోజెన్ వాయువు వుండి, అక్కడి వేడికి దాని పరమాణువులు సంయోగ పొందుతూ అంతులేని వేడినీ కాంతినీ నిరవజల్లుచుంటే సూర్యగోళం అనేక వందలకోట్ల ఏండ్ల నుంచి అలాగే నిలిచి ప్రజ్వలించగలుగుతున్నది.

ఈ రకం అణుశక్తి ప్రస్తుతం మానవులు హైడ్రోజెన్ పరమాణువులు కలుసుకునేటట్టు చేయటానికి వీలుగా వుండేటట్టు కనుగొనలేదు. అయితే ఈ శక్తి మనిషి చేతిలో ఉండేవిధంగా ఉత్పత్తి చేయటానికిగాను రష్యా బ్రిటను దేశాలలో పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయి. ఈ శక్తిమూలపదార్థానికి ఆధ్యయనయినప్పుడు విద్యుచ్ఛక్తి ప్రపంచంలోని మూలలా పుష్కలంగా అందటమేగాక, కారుచౌకగాకూడా లభిస్తుంది ఆరోజు మానవజాతికి ఇంధనాల సమస్య పూర్తిగా తీరిపోతుంది అప్పుడు మనం వెనక్కి తిరిగి చూసుకుంటే మా నాన్నగారు ఈనాడు పెద్దపెద్ద రాజ్యాలు పడే పాట్లన్నీ హాస్యాస్పదంగా కనబడతాయి

శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

అది పేలుతుంది గత ప్రపంచ యుద్ధం ఆఖరులో అమెరికా వాళ్ళు హిరోషిమా, నగసాకీ అనే రెండు జపాన్ నగరాలను రెండు అణుబాంబులతో ధ్వంసంచేశారు

యురేనియంతో బాటు థోరియం అన్న పదార్థంకూడా ఇంధనంగా పనికివస్తుంది వీటిని ఇంధనాలుగా వాడటంలో గల గొప్ప సౌకర్యాలేమంటే కొద్దిపాటి ఇంధనంకూడా చాలా కాలం వినియోగపడుతుంది, వీటినుంచి వచ్చినంత శక్తి ఇతర ఇంధనాలనుంచి సాధ్యంకాదు ఉదాహరణకు ఒక పౌను బరువుగల యురేనియం ఇచ్చే శక్తి రాక్షసి బొగ్గుతో సాధించాలంటే 1300 టన్నుల రాక్షసిబొగ్గు కావాలి బొగ్గుకూ పెట్రోలుకూ బదులుగా మనం యురేనియం ఉపయోగించి పైన్ట్రాస్టీమర్లూ, విమానాలూ నడిపినట్టయితే అవి తిరిగి ఇంధనం ఎక్కించుకోకుండా నెలలతరబడి ప్రయాణం చెయ్యకలవు

సాధారణంగా విద్యుచ్ఛక్తిని జలపాతశక్తినుంచిగాని, ఆవిరిశక్తినుంచిగాని ఉత్పత్తి చేసుకుంటున్నాం ఇప్పుడు అణుశక్తితోకూడా విద్యుచ్ఛక్తి పుట్టిస్తున్నారు అణు ఇంధనాలతో ఒక రియాక్టర్ తయారుచేస్తారు అందులో అపరిమితమైన వేడిఉత్పత్తి అవుతుంది దానితో నీటిని ఆవిరిగామార్చి, ఆ ఆవిరిశక్తితో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి చేస్తారు బొగ్గుగనులుగాని, జలపాతాలుగాని సమీపంలో లేని ప్రాంతాలలో ఇటువంటి విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రాలు చాలా ఉపయోగపడతాయి ముఖ్యముగా మన దేశానికి ఇవి చాలా సౌకర్యంగా ఉంటాయి

ఇంతవరకూ మనం అనుకున్న అణుశక్తి, పరమాణువులు భాంభుల ద్వారా మాత్రమే సృష్టిస్తున్నారు అయితే ఈ శక్తి మనిషి చెప్పుచేతిలో ఉండేవిధంగా ఉత్పత్తి చేయటానికిగాను రష్యా బ్రిటను దేశాలలో పరిశోధనలు జరుగుతున్నాయి. ఈ శక్తిమూలపదార్థానికి ఆధ్యయనయినప్పుడు విద్యుచ్ఛక్తి ప్రపంచంలోని మూలలా పుష్కలంగా అందటమేగాక, కారుచౌకగాకూడా లభిస్తుంది ఆరోజు మానవజాతికి ఇంధనాల సమస్య పూర్తిగా తీరిపోతుంది అప్పుడు మనం వెనక్కి తిరిగి చూసుకుంటే మా నాన్నగారు ఈనాడు పెద్దపెద్ద రాజ్యాలు పడే పాట్లన్నీ హాస్యాస్పదంగా కనబడతాయి

ఆశ!

— కౌముది

గుండె గుండెకు వేడి వేడిగ
నిండి పల్లుల పాకలెన్నో!
ఎండిపోయిన ఆశ నను
పండిచు సమయము

రాక తప్పదు!
నాడు నాడుల చేతనత్వము
నిండి నైరాశ్యము నశించి
వాక వాడల తిరిగి
ఉత్సాహము నుమించును

మధువు లొలుకును!
కోణ కోణములందు సౌఖ్యం
నాటు శాలము రాకతప్పదు
స్వరస్వరమ్మున హర్ష సం
గీతము ధ్వనించుట

నగ్న సత్యము
కణ కణమ్మున నిండిపోయిన
రాక్షసత్వము పోక తప్పదు
స్తర స్తరమ్మున విస్తరించును
యిలా తలమున

మానవత్వము
అంతరాలు నశించి శాంతికి
మందిరమ్మాయి లోకమంతా
ముందుముందికి కందళించక
తప్ప వెన్నో

కల్పద్రుమాములు

పంతులయ్య పొడుం కాయ

"తంగిరాల"

ఒకానొక ఎల్లలోన
ఉండేదొక పాఠశాల
బక్కపంతు లొక్కడందు
పాఠాలను నేర్పుచుండు

రెండు పొడుం కాయలుండె
బడి పంతుల గారివద్ద -
గుండ్రందీ పలకలదీ,
గురువారం శనివారం,
గుండ్రందే తేసాను,
తక్కిన రోజు పంతు
తెస్తాకొక పలకలదే.

ఇంక రెండు రోజుల్లో
ఇన్స్పెక్టర్ వస్తాడని
ప్రశ్న లెన్నో వేస్తాడని,
ఎల్ల యందర్నీ
పంతులిలా హెచ్చరించె
"భూగోళం ప్రశ్నల్లో
భూమిలావుండటాడు
గుండ్రంగావున్న కూట
గుర్తేగా మీకంతా?

మరి, మీరీ విషయం
మరువకుండ ఉండే దుకు
పొడుం కాయ చూపెడతా
పొరపాటు పడేకు సుమా!"

* * *

పంతులయ్య అన్నట్టే
బళ్ళిన్స్పెక్టర్ వచ్చి
"భూమిఎలా ఉందోయ్" అని
బాలు నొకని ప్రశ్నించెను
బిక్కమొగంతో పంతుల
దిక్కుచూచె పిల్లవాడు,
జేబు నుండి పొడుంకాయ
పైకిలాగె పంతులయ్య
బురలోన మెరవు మెరసి
ఈర్వవాడు చెప్పాడిటు
ధీమాతో ధైర్యంతో,
"గురువారం, శనివారం
గుండ్రంగా వుండుభూమి'
మిగతా రోజులు చదునుగ
తీరివుండు నలుపలకలు!"

అయోమయం ఆవరించె
అయ్యవారి వదనంలో -
నలుపలకల పొడుంకాయ
కర్తించెను హస్తంలో!

శ్రమజీవి

—శ్రీ టి ఆర్ మోహన్‌రావు, గుంటూరు

గ్రంథావలోకన

(4 వ పేజీ తరువాయి)

పట్టిన కొత్తకూర్పులు వీనిలో వివరించబడ్డాయి

ఆంధ్ర భాషలో తెలుగు పల్లె వ్యవస్థ యాకేదనం 1946-52 ల మధ్య ఆంధ్రదేశం (తెలంగాణ, రాయలసీమ, కోస్తా ప్రాంతం) నిజాం బ్రిటిషు, కర్ణాటకాల పాలనలో ఉండగా పైన్యాల దుర్మార్గాలకు తల్లడిల్లిపోయింది ఆస్తులకు, ప్రాణాలకుకూడ రక్షణలేకుండిన ఆ ఆరేళ్ళ కాలంలో ఆంధ్రసాహిత్యంలో ఏవిధంగా ప్రతిబింబించిందో ఈ వ్యాసం చూడడం జరుగుతుంది ఆంధ్ర కవులలో అగ్రగణ్యులయిన శ్రీ శ్రీ, ఆరుద్ర, జాషువా మొదలగాని ఆ జ్ఞాత కవులవరకూ తమ ఆవేదనను వెలిబుచ్చిన రోజులూ, ధనిక వ్యక్తులపైన ఆగ్రహం రగిలించిన రోజులూ అని

శ్రీ బలరామమూర్తి గారి చారిత్ర వ్యాసాలను, శ్రీ పద్దుపాటి చంద్రశేఖరరావుగారి సాహిత్యక విమర్శలూ రచనలను పిస్కుతికథలను పడి పోతుంటాయి, పుస్తకాలలో పాఠకులు కందించిన విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయంవారు అభినందనీయులు

గొప్పవారి గోత్రాలు

రచన సాల్టికోవ్ షెడ్రిన్

అనువాదం ఆర్ కృష్ణమూర్తి

వెల రు 50 న పైసలు

విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం,
విజయవాడ - 3

సాల్టికోవ్ షెడ్రిన్ రష్యన్ రచయితల్లో వ్యంగ్యోక్తికి పేరెన్నికగల వాడు

వ్యంగ్యోక్తి, వక్రోక్తి, అన్యాపదేశం, ధ్వని మొదలయినవానికి సాహిత్యంలో అంతరార్థాలు ప్రాముఖ్యంవుంది కాని మనుజులలో మాత్రం కక్షే సంధియుగాల్లో వానికి విశేషప్రాముఖ్యం ఏర్పడుతూంటుంది మనుజులలో వున్న అధికారవర్గం మూతపడగా అభివృద్ధి పొందుతున్న శక్తులను అణచడానికి పూనుకొంటుంది ఆ ప్రయత్నాలను ప్రతిఘటించడంలో ప్రజల సుత్తెజీతుల్ని చేయడానికీ, అభివృద్ధినిరోధకుల్ని అపహాస్యం పాలుచేసి తిరగతీయడానికీ ఈ అలంకారం సాహిత్యమాధ్యమాన్ని ధరించి ప్రత్యేక స్థానాన్ని సంపాదిస్తుంది ఫ్యూడల్ సమాజం నుంచి పెట్టుబడిదారీ సమాజం, దాని నుంచి సోషలిస్టు సమాజమూ పరివర్తనపొందిన దశలలో యూరపీయులు సాహిత్యంలో వ్యంగ్యోక్తి (Satire) చాలా ప్రముఖ స్థానికి వచ్చింది తెలుగుదేశంలోకూడ వీరేశలింగం, చిలకమర్తి, పానుగంటి మొదలయినవారి ప్రహసనాలు, కవిత రచనలు నిర్వహించినపాత్ర తక్కువగ్గ రచనల ప్రాముఖ్యాన్ని నిరూపిస్తున్నది ఆంధ్ర ప్రజానీకాన్ని ఫ్యూడల్ సమాజపు ఆలోచనా ధోరణుల నుంచి మళ్ళించి, శాస్త్రీయ పంథాలో ఆలోచించేటట్లు చేయడానికి ఆ రచనలుచాల నోడ్డుడ్డాయి

అధికారుల దుండగీడు తనాన్నీ, వేతనానికతనాన్నీ, సామాన్య ప్రజల అమాయకత్వాన్నీ, సమాజంలో వారి ప్రాముఖ్యతనూ బహుముఖాల నిరూపిస్తూ షెడ్రిక్ గ్రాసిన ఈచిన్న కథల సంపుటి విజ్ఞాన దాయకమూ, సంతోషదాయకమూగావుంది

వ్యంగ్య రచనల్ని అనువదించడం ఒక కఠినమైన కార్యం శ్రీకృష్ణమూర్తిగారు ఈ కార్యాన్ని నిర్వహించ నంత నా నిర్వహించారు

మహీధర రామమోహనరావు

పిల్లలు పువ్వులు

రచన, బొమ్మలు: బుజ్జాయి

ప్రతులకు బుజ్జాయి పబ్లికేషన్స్, 82 రాజుగ్ స్ట్రీట్, మద్రాసు 17

వెల రు 1.25 న పైసలు

బాల సాహిత్యంలో బుజ్జాయి ప్రత్యేకస్థానం వుంది కథలు రాయడమూ, వాటికి బొమ్మలు వేయడమూ ఒక్కరిలో ఉండడం అరుదు ఈ రెండిటి తోడు ప్రచురించుకోగల శాక్తి కలిగివుండడం వల్లనే అచ్చు మచ్చటలు మరింత పెచ్చరిగట్టు వున్నాయి బుజ్జాయి ఇందులో రెండు కథల్ని సమకూర్చాడు మూలం అప్పారావైల్డు, హన్స్ క్రిస్టియన్ ఆండర్సన్ వీటికి దక్కినవిమర్శలు కలిగివున్నాయి కథలు 'అవకవకలా ఒక ఊర ఆ ఊరి బయట ఒక కొండ ఆ కొండలో ఒక గుహ ఆ గుహలో ఒక రాక్షసుడుండేవాడు 'వాడు పట్టి పిసిని గొట్టు ఒంటికాయ సొంటికొమ్ము ఎవరు పాడా కట్టేవాడు పిల్లల్ని పిచ్చ, వాళ్ళకి పిడి పెట్టేవాడు వాడు ఇంత తర్పణీగా సాగుతుంది రచన ఈ కథలకి తన్నె తెచ్చాయి బుజ్జాయి గంగు రంగులు బొమ్మలు ప్రతి పాపా కొని చదువుకు తిరిగి అందాల పెట్టి బొమ్మల కథల పుస్తకం ఇది

—నార్ల చిరంజీవి

పిల్లల కథ

ఉక్కుకవచం

—శ్రీ యం. గోపాలరెడ్డి

వీరమణిపురం మహారాజుకు రుద్రబాబుడు ఒక్కడే కొడుకు చిన్నప్పట్నుంచీ గారాబంగానే పెరిగాడు యౌవనస్వాగతానికి రుద్రబాబుడికి కళాకలాపాలంటే మక్కువ కలిగింది అభ్యాసం అతిశయ మీద అలిదంగ్రులు అనుభవి తీసుకుని దేశాటనానికి బయలు దేరాడు రెండు కుటుంబాల వరకూ తిరిగి అశ్వపురం చేరుకున్నాడు

అశ్వపురం మహారాజుకు ఇద్దరు పిల్లలే బాలుడు యౌవనం లో అందగత్తె వినయ విధేయురాలు గలిగిన యువతి అశ్వపురం చుట్టు ఎత్తైన దొంగలభయం చాలావుంది అశ్వపురానికి తూర్పు దిక్కున నల్లకొండ లున్నాయి ఆ కొండ గుహల్లోనే గజదొంగలు నివసిస్తుంటారని ప్రజలంతా అనుకుంటూవుంటారు ఆ గజదొంగలబద్ద ఒక పుస్తకవచం వుందనీ, ఆ పుస్తకకవచం రక్షణ కల్లనే వారు దొంగతనాలు చేయగలుగుతున్నారని ప్రజలు ఏకోపదంతులు పుట్టించారు దొంగలబారి నుండి ప్రజల్ని కాపాడాలనే పుద్దేశ్యంతో అశ్వపురం మహారాజు ఎంతో పైన్యాన్ని నల్లకొండలపైపు పంపాడు కాని పైనికులంతా దొంగల చేతుల్లో మరణించారు అశ్వపురం మహారాజు ఒక పుకారుని ఆలోచించాడు ఎవరైతే దొంగల కాపు పట్టి, దానితో పాటుగా దొంగలబద్దవుండే పుస్తక కవచాన్ని తీసుకొచ్చి మహారాజుకు అప్పచెప్పగలో వారికు తన కుమార్తె యోధనను యిచ్చి వివాహం చేస్తాను అని మహారాజు చాటింపు వేయించాడు కాని నల్లకొండలపైపు పోవడానికి ఎవ్వరూ సాహసించలేకపోయారు

రుద్రబాబుడు అశ్వపురం మహారాజు అనుమతి తీసుకుని నల్లకొండల పైపు పోసాగాడు గుర్రాన్ని పిమ్మట ఒక్కడెబ్బ కేకాడు గుర్రం ఒక్కసారి కెందుకొన్నట్టు పైకెత్తి కేకలు పడుగెత్త పారింది తన అలజడి తీసేసి, మూడు దేశంతో పోవడమే మంచిదని రుద్రబాబుడు నిర్ణయించుకున్నాడు గుర్రాన్ని ఒక చోట ఆపాడు గుర్రానికి వున్న నుంచి తీసి అందులోంచి విత్తనాలు చిన్నచిన్నగా తీసి ధరించాడు చెవులకు లావుపాటి పోగులు పెట్టుకున్నాడు చేతులకు తోలుతొడుగులు పెట్టుకున్నాడు తిన్న మంచె మోకాళ్ళవరకూ విరించి పట్టుకునేరీతిన అంతటా పల్లకంగు చేసుకుని అచ్చం దొంగలా తయారయ్యాడు రాజదుస్తులన్ని మంచిగా పెట్టుకుని బయలుదేరాడు అమిత వేగంగా స్వారీచేస్తూ, పొలిమేరాని కల్లా అశ్వపురం మహారాజు చెప్పిన నల్లకొండలు చేరుకున్నాడు గుర్రాన్ని రహస్యంగా ఒక గుహలో దాచి పెట్టాడు

క్రమంగా చీకటి పడసాగింది ఆకాశం నక్షత్రాలు అక్కడొకటీ, అక్కడొకటీ మిణుకుమిణుకు మంటున్నాయి కటికచీకటి దాపరించింది అ కొండలు మరీ నలుపు రుద్రబాబుడు ఆ కొండల్లో దొంగలనికాపు కన్నిస్తుందేమోనని వెదకసాగాడు ఎంత వెదికినా వెలుగుజాడ కన్పించలేదు. రుద్రబాబుడు ఒ చోట నిలకగా కూలబడి కొండుకున్నాడు ఆలోచించాడు ఒక పథకం కట్టింది మొలలోంచి కత్తిని చేతికి చిన్న గాయం చేసుకుని "అమ్మో చచ్చాను బాబోయ్" అటూ పెద్దగా అల్లకొండలు మారుమ్రోగేలా కేకలుపెట్టి లేచాడు ఎవరి నా పనుకున్నారేమోనని అటూ యిటూ చూశాడు ఎవ్వరూ వస్తున్నట్టు కన్పించలేదు, మళ్లీ యింకోసారి పెద్దగా అరిచాడు రుద్రబాబుడు నలుదిక్కులా చూడసాగాడు

కొండల్లోకి వస్తున్నట్టు రుద్రబాబుడు కిక్కిరిసిపోయాడు క్రిందపడి "అమ్మ అమ్మ" అటూ బాధ మూలుగుతూ దుర్మరణంగా దివిటీల వంటి రుద్రబాబుడి ముఖం పైన పడసాగింది

ఇద్దరు వ్యక్తులు రుద్రబాబుడి వద్దకొచ్చారు యిద్దరూ చేతుల్లోవున్న దివిటీలను క్రిందపెట్టి రుద్రబాబుడి వైపు చూశారు రుద్రబాబుడు కళ్లు మూసుకుని బాధగా మూలుగసాగాడు

"ఒరేయ్ పిడివైపు చూడు పిడి నేమం అదీ చూస్తే దొంగలా వున్నాడ్రా" అన్నాడు ఒకవ్యక్తి

"అవునురా దొరికే బరిపిడి బట్టలనిండా చేతులనిండా రక్తం కారుతుంటే" అన్నాడు రెండో వ్యక్తి

"ఏవడో కత్తితో పొడిచి పారిపోయి వుంటాడ్రా" అన్నాడు మొదటి వ్యక్తి "బాబూ, నరేష్ మన గుహకు తీసుకెళ్తే వారా సర్దార్‌కు చూపిద్దాం" అన్నాడు రెండోవ్యక్తి

"నీకేమన్నా పిచ్చా మనకు మొఖం తెలియనివాణ్ణి గుహకు తీసుకుపోతే సర్దార్ మహావీర్ వూరుకుంటాడా" అన్నాడు మొదటివ్యక్తి

మరుక్షణంలోపెట్టి రుద్రబాబుడు "సర్దార్ మహావీర్" అంటూ కలవరించసాగాడు

"అదుగో అటుచూడకు మన సర్దార్ పేరు కలవరిస్తున్నాడు" అంటూ వీడు మన సర్దార్‌వద్దకే రావాలనుకున్నట్టుంది దాన్లో ఎవరో పొడిచివుంటారు ఎదో తీసుకెడదాం మనగుహకు" అన్నాడు రెండోవ్యక్తి

మొదటివ్యక్తికూడా మెత్తబడ్డాడు ఇద్దరూ రుద్రబాబుణ్ణి మోసుకుంటూ గుహలోకి తీసుకెళ్ళారు

గుహలో కత్తికి పదునుపెట్టుకుంటున్న సర్దార్ మహావీర్ వ్రాత్తవ్యక్తిని చూడగానే నుండిపడుతూ చేతిలోవున్న కత్తిని కిందకి పైకి ఆడించేటట్టు చేశాడు

"ఎవరా ఈ కొత్త వెధవ" అటూ కోపంగా యిద్దరి అనుచరుల వైపు చూశాడు

"ఎవడో సర్దార్, అక్కడ బండ ప్రక్కన మీ పేరుపెట్టి కలవరిస్తున్నాడు అందుకే తీసుకొచ్చాం" అన్నారు యిద్దరూ భయం భయంగా ఒకరి ముఖంవైపు యింకొకరు చూడటం

"తెలివి తక్కువ వెధవలు - నా పేరు కలవరించిన వాణ్ణల్లా తీసుకు వస్తారన్నమాట" అంటూ రుద్రబాబుడి వైపు చూశాడు నేమం దొంగలకు కన్పించడంతట్లు శాంతించండి "సరే ముందు వీడి పుట్టు పూర్వోత్తరాలు చెప్పండి" అంటూ రుద్రబాబుడి చేతివైపు కర్కశంగా చూశాడు "అరెరే ఆ రక్తమంతా ఏంటి? మీ పనేనా" అంటూ సర్దార్ యిద్దరి అనుచరులవైపు చూశాడు "అక్కడ పనిలేదు సర్దార్, ఎవరో కొట్టారు" అని యిద్దరు అనుచరులూ సమాధానం చెప్పారు

రెండు మిషన్లోనే రుద్రబాబుడి కళ్ళకాలికి, బట్టలకూ పుట్టిన కళ్ళాన్ని కడిగారు రుద్రబాబుడు కళ్ళుమూసుకుని పిళ్ళకంఠానంగా కింద పడ్డాడు పెద్దగా కళ్ళుతెరిచి అశ్చర్యంతో "నేనెక్కడున్నాను" అంటూ గుహ నలుదిక్కులా చూడసాగాడు ఇంత సంభ్రమంగా గుహలో ప్రవేశించినందుకు రుద్రబాబుడికి ఆనందంగానే వుంది. "ఇది సర్దార్ మహావీర్‌గారి నివాసం అదిగో ఆయనే సర్దార్" అంటూ ఒక అనుచరుడు సర్దార్ మహావీర్ వైపు చూపాడు రుద్రబాబుడు రెండు క్షణాలు సర్దార్ ముఖంవైపు చూసి నమస్కారం చేశాడు. సర్దార్ "ఎవరా నీవు యిక్కడి కెందుకొచ్చావ్" అన్నాడు

(వంకా వుంది)

నిజం బాబాయ్

[4 వ పేజీ తరువాయి]

తొక్కేస్తా - అను బాబాయ్"

"పుకా! నీకిక్కడ ఈ మడెందు మరా? నా పొలం మద్యుంది కల్పుకుటాను - నా కిచ్చెయ్యాడుంరా - ఏదో ఒ ధరబేసి"

"నీ వలా అంటావుగాని నీకు తెలీదు - నాన్న ఈచేలో గింజలు తప్ప మరొకటి పుట్టదని అయినా ఆధ్యాలో కేసుంటే నీ కేమిటి బాబాయి నిశ్చింతగా వుండొచ్చు"

"అంతే లేరా! మధ్యలో వ్యూటే నాకేంటి బాధ!"

"సరి! మధ్యలో నీ దా అని ఆశేక్షతో ఆడి వదులు - నీతో ఏంబాధు దనిరా! అయితే రంగయ్యని చూసా నా మన్యాలో అక్కడ వాడు ఎంత తిప్పలు పెట్టుతున్నాడో నీకే తెల్సా!"

"అవును బాబాయి వాడెప్పుడూ అంతే! వాడిస్వార్థమేమిటో వాడే మిటో!"

"నిజం చెప్పావు! రాము! నాకు! చస్తున్నాగా వాడితో తేడ శే -ఆ! నన్ను నీతో ఏదో కృష్ణ పడ్డాడట"

"అవును బాబాయి రాత్రేవచ్చి నీతో చెప్పిదామనుకున్నా కాస్త బద్ధకించాను మెళకదేసు తినడానికి పెట్టుకోవాలంటాడుగాని - ప్రక్కన వాది పల్లపుదేసు ఇత్తులు చల్లకేదయ్యో! నీళ్ళిక్కడికే మళ్ళా రెడోపైపుపై నేసు ఆకలు పడుతుంటే వల్సాకేకదా! ఒక్కరోజు ఆగరా విత్తులు చల్లగానే నీళ్ళిస్తుతుందువంటే - నువ్వెప్పుడూ యిట్లాగనే అంటావు అంటూ నిరాదనలేని నాబాబాయిలు అన్నాడే! వాడికి పుట్టింటివాడి బాబాయ్ యెవరో బాగా యెక్కించాడు"

"ఇవ్వాళ కొత్తేమంది — నా డెప్పుడు చెప్పేదుమాటలు తిన లేదు దనుకు"

"అవును బాబాయి కల్లుకు వచ్చి పోతారని "పన్నయ్యా! ఇంటికి పోయి మాట్లాడుతుంటా" అని చేయి పట్టుకుంటే "అరెరో బేత్తో తోసాడా!" అని యిద్దరు లేచాడు ఏమైనా ఈసారి వీడంతు తేల్చుకో వల్సిందే!"

"దరిగిం కేదో జరిగిపోయింది ఇంకా ఎ మరొచ్చిన తగాయిదాలు చెప్పు"

"ఏమా! బాబాయి నువ్వన్నా చెప్పు - నేను చదువుకున్న వాడి కంత అక్కసుకేనిరి! ఇట్లాంటాడ్ని ఏమైనా 'నమలాడు'న గూడాడు"

"సరి! వాడెప్పుడూ అంతే! నువ్వుకూడ అలా వుక్రోశపడ్తే ఎలా?"

"అంతరేదు బాబాయి వాడ్కి సారి ఏమైనా కోర్టుక్కించాల్సిందే"

"వాడూ అదే అంటున్నాడని నన్నా"

"నిజం అనలు ప్రొద్దున్నే పోడా మనుకున్నాను గదుపుకేసుకు నీళ్ళిట్టా అని అగా - ప్రొద్దున్నే నీతో సంబచ్చానుకూడ - దబ్బేకున్నా నుర్దు కాదని"

"అదొకభాగ్యం కాని - ఎందు కొచ్చిన "

"కాదురేకాబాయి నిన్నాల్సింకే మధ్యాహ్నం నుంచి వెళ్ళ కోర్టులోనే వీడి సంగతి కనుక్కుంటూ ఎవడో పురాపెడ్తుంటే తియను తున్నాడుగా చూస్తా వాడి సంగతి"

"సరి! అనక్కి కచ్చి డబ్బు పట్టుకుపో - ఏతరటూ కాకుండా! అసలువాడికి తెలిసిరాకాలే చెప్పకు మాటలు విన్నకొద్దు ఎకళ్ళు కాను పడ్డాయి!"

"వెనక్కొచ్చిన రంగయ్య అన్నాడు, "నిజం బాబాయ్"

అధికారుల దుండగీడు తనాన్నీ, వేతనానికతనాన్నీ, సామాన్య ప్రజల అమాయకత్వాన్నీ, సమాజంలో వారి ప్రాముఖ్యతనూ బహుముఖాల నిరూపిస్తూ షెడ్రిక్ గ్రాసిన ఈచిన్న కథల సంపుటి విజ్ఞాన దాయకమూ, సంతోషదాయకమూగావుంది

వ్యంగ్య రచనల్ని అనువదించడం ఒక కఠినమైన కార్యం శ్రీకృష్ణమూర్తిగారు ఈ కార్యాన్ని నిర్వహించ నంత నా నిర్వహించారు

మహీధర రామమోహనరావు

ప్రభుత్వం వేతన సంఘం నియమించిందని విన్న పంతులు

వేతన సంఘం సిఫార్సులు విన్న పంతులను చూడాలంటే బొమ్మ తల్లక్రిందులుగా తిప్పండి

—ఎ నాగేశ్వరరావు, కారంపూడి